ECLI:SK:NSSR:2022:4416220488.1

Najvyšší súd **5Obdo/10/2021**

Slovenskej republiky **IČS:4416220488**

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej v spore **žalobcu OB-BELSTAV, s.r.o.,** Olešná č. 500, IČO: 36 396 605, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Ul. 17. Novembra 3215, Čadca, IČO: 50 473 522, proti **žalovanému mesto Nové Zámky,** Hlavné námestie 10, Nové Zámky, IČO: 00 309 150, **o zaplatenie 18.483,26 eur s príslušenstvom,** vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Cb/174/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. júla 2019, č. k. 15Cob/143/2018-373, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Nitre z 28. októbra 2020, č. k. 15Cob/143/2018-477, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 9. júla 2019, č. k. 15Cob/143/2018-373, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Nitre z 28. októbra 2020, č. k. 15Cob/143/2018-477, **z r u š u j e** a **v r a c i a** mu vec na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Nové Zámky z 31. januára 2020, č. k. 15Cb/174/2016-410 **z r u š u j e .**

O d ô v o d n e n i e

1. Rozsudkom z 11. júna 2018, č. k. 15Cb/174/2016-293, Okresný súd Nové Zámky (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozhodol prvým výrokom o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 18.483,26 eur (ďalej tiež „istina“) s 9% ročnými úrokmi z omeškania zo sumy 4.445,42 eur od 19.11.2016 do zaplatenia, zo sumy 14.037,84 eur od 26.11.2016 do zaplatenia a 80,- eur titulom paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca si dvomi samostatnými žalobami uplatnil voči žalovanému peňažné nároky vyplývajúce zo zmluvy o dielo č. Z20168503_Z, týmito stranami uzavretej 22. apríla 2016 (ďalej tiež „zmluva“). Prvou žalobou, doručenou súdu 5. decembra 2016, sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 26.203,50 eur s 9% úrokmi z omeškania p. a. od 19. novembra 2016 do zaplatenia, titulom neuhradenej ceny diela, vyúčtovanej žalovanému faktúrou č. FO 0292016 a paušálnej náhrady 40,- eur. Druhou žalobou, doručenou súdu 15. decembra 2016, sa domáhal zaplatenia 21.257,76 eur s 9% úrokmi z omeškania p. a. od 22. apríla 2016 do zaplatenia ako neuhradenej ceny diela, vyúčtovanej žalovanému faktúrou č. FO 00302016, v súvislosti s ktorou vystavil dobropis na sumu 4.354,72 eur. Súd prvej inštancie rozhodol o spojení týchto sporov na spoločné konanie pod sp. zn. 15Cb/174/2016. Keďže žalovaný uznal časť nároku žalobcu, a to vo vzťahu k faktúre č. FO 0292016 vo výške 21.758,08 eur a vo vzťahu k faktúre č. FO 00302016 vo výške 7.219,92 eur, súd prvej inštancie rozhodol čiastočným rozsudkom z 19. júla 2017, č. k. 15Cb/174/2016-168, ktorým (v uznanej časti) žalovaného zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi spolu sumu 28.978,- eur s 9% ročnými úrokmi z omeškania zo sumy 21.758,08 eur od 19. novembra 2016 do zaplatenia a zo sumy 7.219,92 eur od 26. novembra 2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (čiastočný rozsudok nadobudol právoplatnosť 3. augusta 2017).

3. V zostávajúcej časti, o zaplatenie 18.483,26 eur s príslušenstvom, súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a jeho vyhodnotení, za aplikácie ust. § 489 Občianskeho zákonníka, § 536 ods. 1 až 3, § 546 ods. 1, § 365 Obchodného zákonníka, § 369 ods. 1 a 2, § 369c ods. 1

Obchodného zákonníka v znení účinnom od 1. februára 2013, § 1 ods. 1, § 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, žalobe rovnako vyhovel, keď dospel k záveru, že žalobca dielo fakturované predmetnými faktúrami riadne vykonal a žalovanému vznikla povinnosť ho zaplatiť.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca ako zhotoviteľ a žalovaný ako objednávateľ dňa 22. apríla 2016 uzavreli zmluvu o dielo č. Z2016850_Z podľa § 536 a nasl. OBZ a dňa 13. júla 2016 dodatok č. 1. Zmena zmluvy v dodatku sa týkala dohody, že zhotoviteľ je oprávnený vystaviť faktúru po vykonaní a odovzdaní jednotlivých častí diela. K námietke o odstúpení žalovaného od zmluvy listom z 21. októbra 2016 súd uviedol, že pokiaľ sa žalovaný pri doručovaní odstúpenia žalobcovi odvolával na Obchodné podmienky elektronického trhoviska, verzia 2.1 účinná od 1. decembra 2015, tak táto verzia neobsahuje článok XIX, bod 9.4 písm. c), podľa ktorého mal žalovaný postupovať. Nebolo sporné, že žalovaný už listom z 22. septembra 2016 (doručený žalobcovi 27. septembra 2016) upozorňoval žalobcu na nedodržanie harmonogramu prác, t. j. na porušenie zmluvných povinností a podľa čl. II bod 9.1 zmluvy o dielo mohol ako objednávateľ odstúpiť od zmluvy do 30 dní, kedy sa o porušení dozvedel, t. j. do 22. októbra 2016 s tým, že takáto písomnosť musela byť žalobcovi doručená najneskôr do 27. októbra 2016, čo splnené nebolo, a preto odstúpenie od zmluvy žalovaným je neplatné. Pokiaľ obrana žalovaného spočívala v tom, že mu žalobca neodovzdaním diela spôsobil škodu, tak z predloženého znaleckého posudku znalkyne Ing. Kataríny Vyšehradskej súd prvej inštancie nepovažoval za zistené, že by žalobca spôsobil žalovanému škodu v ním deklarovanom rozsahu. Podľa súdu prvej inštancie nebolo sporné, že žalobca bol zo staveniska žalovaným vykázaný a bolo mu tak znemožnené pokračovať v realizácii diela, preto žalobca nemôže zodpovedať za škodu, ktorá vznikla žalovanému do doby, kým bolo dielo dokončené novým zhotoviteľom. Žalobca mal podľa zmluvy termín na dokončenie diela do 1. decembra 2016 a žalovaný nepreukázal, že by žalobca nebol schopný dokončiť dielo v uvedenom termíne (ak by mu bolo umožnené na stavbe riadne pracovať). Súd prvej inštancie uzavrel, že nezistil na strane žalovaného vznik škody konaním žalobcu a tiež, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno v rámci svojej obrany, že žalobca fakturovanú časť diela nevykonal. Preto nárok žalobcu považoval za dôvodný a žalobe v celom rozsahu vyhovel, vrátane nároku na uplatnené úroky z omeškania a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Náhradu trov priznal vo veci úspešnému žalobcovi,

v zmysle § 251, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“).

5. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 9. júla 2019, č. k. 15Cob/143/2018-373, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil s náležitosťami podľa § 220 ods. 2 CSP a súčasne, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. S rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj s jeho dôvodmi sa odvolací súd stotožnil, na tieto poukázal a konštatoval ich správnosť. Uviedol, že po preskúmaní veci nezistil žiadne vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok. Vo vzťahu k veci samej jej preskúmaním dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby dospel k správnym skutkovým a právnym záverom a rozsudok súdu je vecne správny. Konštatoval tiež, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov.

6. Odvolací súd, dopĺňajúc na zdôraznenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia, poukázal na podklady fakturácie žalobcu (č. FO-0292016 a FO-00302016), z ktorých podľa neho „*zaručene vyplýva, že by sa jednalo o fakturované práce alebo materiál súvisiaci so stavbou strechy na predmete diela podľa Zmluvy o dielo uzavretej dňa 22. 04. 2016. Žalovaným uvedená dôvodová argumentácia v podanom odvolaní teda spočívala v tom, že žalobca nevykonal dielo riadne, toto neukončil a to v súvislosti s nerealizovaním strechy na objekte, ktorý bol predmetom zmluvy o dielo*“. Odvolací súd tiež uviedol, že sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie ohľadne dĺžky platnosti zmluvy, keď čas plnenia „*podľa bodu 3.1 bol zmluvne dohodnutý na obdobie 6-tich mesiacov. Podľa tohto názoru teda nie je možné považovať podľa bodu 3.2 zmluvy dohodnutý čas plnenia zmluvy na 19. 08. 2016, keďže pojem plnenie zmluvy je všeobecným pojmom vzťahujúcim sa na ktorúkoľvek povinnosť, resp. právo zmluvných strán z uzavretej zmluvy o dielo. Odvolací súd sa taktiež stotožnil s tým, že žalovaný od zmluvy o dielo neodstúpil platne, nakoľko 30-dňová lehota, v ktorej bolo možné podľa zmluvy od tejto odstúpiť, začala žalovanému plynúť dňom 27. 09. 2016 a uplynula dňa 27. 10. 2016, pričom žalovaný doručil žalobcovi písomné odstúpenie od zmluvy až dňa 03. 11. 2016.*“ Náhradu trov odvolacieho konania zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal v konaní úspešnému žalobcovi.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej tiež „dovolateľ“) včas dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ust. § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení dovolania namietal, že svoju obranu v prejednávanej veci založil na skutočnosti, že odstúpenie od zmluvy bolo platné a sporoval žalobcov nárok na zaplatenie sumy 18.483,26 eur fakturovanej pod č. FO 0292016 a FO 00302016 z dôvodu, že žalobca nevykonal dielo riadne a tiež, že predmetnými faktúrami žiadal uhradiť práce, ktoré reálne nevykonal. Pokiaľ k tomu žalovaný na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 29. mája 2017 predniesol návrh na vykonanie dôkazu, a to výsluchom zástupcov spoločnosti ZE-PRA, spol. s r.o. (ďalej tiež „ZE-PRA“), ktorá po žalobcovi realizovala nedokončenú časť diela, tak súd prvej inštancie sa s uvedeným návrhom vôbec nezaoberal, nevykonal ho, ale ani návrh procesne nezamietol a v rozsudku tento svoj postup nezdôvodnil. Pritom práve tento dôkaz bol zo strany žalovaného považovaný za kľúčový, keďže navrhovaná svedecká výpoveď, podporená ďalšími listinnými dôkazmi svedka (napr. stavebný denník a pod.), mohli jednoznačne preukázať, že žalobca nezrealizoval práce, ktorých zaplatenie si nárokoval. Preto vyjadrenie súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena žalovaného v nadväznosti na nevykonanie žalovaným riadne navrhnutého a pre rozhodnutie vo veci samej zásadne významného dôkazu, sa javí ako absolútne nelogické a arbitrárne. Uvedenú procesnú vadu konania na súde prvej inštancie namietal žalovaný vo svojom odvolaní, avšak Krajský súd v Nitre sa s námietkou nevykonania navrhovaného kľúčového dôkazu v prospech žalovaného nijako nezaoberal, rozhodnutie súdu prvej inštancie nepodrobil kritickej analýze a obmedzil sa len na konštatovanie, že sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie. To sa týkalo aj záveru, že žalovaný neodstúpil od zmluvy platne, s konštatovaním doručenia písomného odstúpenia žalobcovi 3. novembra 2016, t.j. až po uplynutí 30-dňovej lehoty dohodnutej pre odstúpenie. Okrem stotožnenia sa so závermi súdu prvej inštancie k tomu odvolací súd neuviedol žiadne dôvody, hoci žalovaný v odvolaní namietol, že súd prvej inštancie svoje závery k (oneskorenému) doručovaniu odstúpenia oprel o nesprávnu verziu Obchodných podmienok elektronického trhoviska (ktorú súd prvej inštancie sám našiel na webovej stránke). Odvolací súd však na tieto námietky žalovaného v napadnutom rozhodnutí žiadnym spôsobom nereflektoval. V tejto súvislosti dovolateľ zvýraznil, že z odôvodnenia odvolacieho súdu nevyplýva, ako sa vysporiadal s námietkou v odvolaní týkajúcou sa obsahu článku XIX Obchodných podmienok elektronického trhoviska, verzia 2.1, účinných odo dňa 1. decembra 2015. V tomto smere dovolateľ nedostal relevantnú odpoveď na otázku,

z akého dôvodu nebolo vzaté do úvahy súdu ustanovenie obchodných podmienok, ktoré bolo pre obe strany záväzné a z ktorého dovolateľ vyvodzoval platnosť odstúpenia od zmluvy so žalobcom.

8. Dovolateľ ďalej vytkol odvolaciemu súdu, že pokiaľ v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len vymenoval listinné podklady k fakturácii, tak tieto nepreukazujú, že fakturovaný materiál bol aj skutočne dodaný, zapracovaný a práce vykonané. V zmysle dohody a platnej legislatívy vykonanie prác potvrdzoval v stavebnom denníku investičný dozor žalovaného, pričom práce ním potvrdené ako vykonané a dodané boli žalobcovi riadne uhradené.

9. Dovolateľ, s poukazom na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) k otázke riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí, uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou zmätočnosti a je nepreskúmateľné, čo zakladá porušenie práva strany na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Preto navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

10. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca. Poukázal na to, že dovolanie nemá byť chápané ako „ďalšie odvolanie“, ale ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého prípustnosť treba posudzovať reštriktívne. Pre záver o prípustnosti dovolania nie je významný subjektívny názor dovolateľa. Pod procesným postupom súdu nemožno chápať samotné meritórne rozhodnutie. Zvýraznil, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f OSP. O žiadne ukrátenie procesných práv žalovaného nejde, ak sa sám rozhodol nezúčastniť na pojednávaní 11. júna 2018, na ktorom došlo k vyhláseniu rozhodnutia. Dôvodnosť uplatneného nároku žalobca dostatočne preukázal. Podľa žalobcu by dôkazy k dokončeniu diela novou spoločnosťou nič nové v konaní nepriniesli, keďže v konaní si uplatňoval len podložené reálne vystavené faktúry a reálne vykonané práce. Podľa neho podmienky pre uplatnenie druhej vety stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 2/2016 naplnené neboli. Navrhol dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas riadne zastúpený dovolateľ, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP), dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

K prípustnosti dovolania z dôvodov podľa § 420 písm. f/ CSP.

12. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti.

13. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver, aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne, a v záujme právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd vo veci konať a rozhodnúť o veci samej, čo platí pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázky posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

14. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

15. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

17. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, na ktoré dovolateľ odkazoval v dovolaní, zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“).

18. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

19. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania výlučne z ust. § 420 písm. f/ CSP, a to porušením práva na spravodlivý proces, ktorého podstatou je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie a rozhodnutie súdov v prejednávanej veci tak, aby konanie ako celok bolo nielen zákonné, ale aj spravodlivé.

20. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd posudzoval opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov nižších inštancií bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

K dôvodnosti dovolania.

21. Dovolateľ ***I/*** primárne vytýkal súdom oboch nižších inštancií, že sa vôbec nevysporiadali s jeho návrhom na vykonanie dokazovania výsluchom zástupcu spoločnosti ZE-PRA, ktorá dielo dokončila, navrhnutým na pojednávaní súdu prvej inštancie dňa 29. mája 2017, hoci tento dôkaz bol dôležitý na preukázanie kľúčovej obrany žalovaného, že práce (vo zvyšnej fakturovanej časti, t. j. v sume 18.483,26 eur) nevykonal žalobca, ale uvedená spoločnosť. Súdy navrhnutý dôkaz nevykonali a tento svoj postup žiadnym spôsobom neodôvodnili. Ďalšou bola ***II/*** námietka, že oba súdy nižších inštancií založili svoj záver o neplatnom odstúpení od zmluvy so žalobcom na tom, že znenie Obchodných podmienok elektronického trhoviska, na ktoré sa zmluva o dielo odvoláva, článok použitý žalovaným neobsahuje, avšak toto konštatovanie súdov nie je pravdivé (súdy podľa dovolateľa vychádzali z nesprávnej verzie znenia obchodných podmienok) a v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné.

Ad I/

22. V rámci primárnej námietky v dovolaní identifikoval dovolací súd dve roviny jej posudzovania, keďže dovolateľ vytýkal obom súdom nižších inštancií procesný postup, ktorým **a/** dôkaz navrhovaný k preukázaniu zásadnej obrany žalovanej strany nevykonali a **b/** nevykonanie tohto dôkazu vo svojich rozhodnutiach neodôvodnili.

23. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonaní všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávnom vyhodnotení niektorého dôkazu (3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, pričom nedospel k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Na druhej strane ústavný súd vo svojich rozhodnutiach vyslovil tiež názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté závery boli

riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Ústavný súd tiež vyslovil, že možno zovšeobecniť, že ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento má preukazovať takú, medzi stranami konania spornú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Znamená to vo svojich dôsledkoch aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 168/2019).

24. Podľa dovolacieho súdu **posúdenie toho, či z hľadiska zachovania princípu rovnosti zbraní v civilnom sporovom procese vykonanie stranou navrhovaného dôkazu je alebo nie je nevyhnutné pre spoľahlivé zistenie skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci, primárne závisí od toho, či a ako súdy nižších inštancií v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetlia procesný postup, ktorým navrhovaný dôkaz nevykonali (opomenuli)**. Úlohou dovolacieho súdu nie je skúmať a prehodnocovať skutkové zistenia súdov nižších stupňov (nie je skutkovým súdom), ale z hľadiska dovolacích dôvodov uplatnených v zmysle § 420 písm. f/ CSP posúdiť, či procesným postupom súdu došlo alebo nedošlo k splneniu v tomto zákonnom ustanovení stanovených dôvodov prípustnosti dovolania. **Pokiaľ však súd prvej inštancie stranou navrhovaný dôkaz nevykoná, tento svoj postup v odôvodnení rozhodnutia, ktoré vyznelo v neprospech strany dôkaz navrhujúcej, nijako neodôvodní a námietkou v tomto smere stranou podanou v odvolaní, sa dostatočne a preskúmateľne nezaoberá vo svojom rozhodnutí ani odvolací súd, potom je nevyhnutným záver o zaťažení procesného konania oboch súdov nižších inštancií vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP**.

25. Uvedený záver dopadá aj na tu prejednávanú vec. Zo spisu vyplýva, že žalovaný sa v celom konaní procesne bránil žalobnému nároku na zaplatenie sumy 18.483,26 eur s prísl. tvrdením o reálnom nevykonaní fakturovanej časti diela a k tomu na pojednávaní súdu prvej inštancie dňa 29. mája 2017 navrhol „*doplniť dokazovanie o výsluch svedkov Ing. Varaďu, ktorý zabezpečoval investičný dozor predmetného diela a Ing. Mrváňa, ktorý sa bude vedieť vyjadriť k technickým otázkam ohľadom realizácie diela. Ďalej navrhuje ako svedka vypočuť*

zástupcu žalobcu spoločnosti ZEPRA s.r.o., ktorá predmetné dielo dokončila.“ V zápisnici o pojednávaní je tiež protokolované vyjadrenie žalovaného, že: „*žalobca na jednej strane tvrdí, že podľa predloženého projektu nemohol strechu dokončiť, na druhej strane však realizované práce za dokončenie strechy práce fakturoval*“ (č.l. 112 p. v., 113 p. v.). Pokiaľ však súd prvej inštancie návrh na vypočutie svedkov Ing. Varagyu a Ing. Mrváňa akceptoval, keď v predvolaní na pojednávanie žalovanému uložil zabezpečiť ich prítomnosť a vypočul ich 27. septembra 2017, tak u navrhovaného svedka – zástupcu spoločnosti ZE-PRA tak neučinil a bez ďalšieho na pojednávaní 11. júna 2018 vyhlásil uznesenie o skončení dokazovania. V odôvodnení svojho rozsudku sa súd prvej inštancie o tomto dôkaznom návrhu vôbec nezmienil, čo mu žalovaný výslovne vytkol v podanom odvolaní (bod II.1). Odvolací súd však tento nedostatok v dovolaním napadnutom rozsudku nenapravil, keď po stručnej rekapitulácii skutkových zistení a záverov rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacích dôvodov žalovaného, len skonštatoval vecnú správnosť potvrdeného rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Len celkom všeobecne (v ods. 38) uviedol k dokazovaniu, že súd prvej inštancie dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, že rozhodnutie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP, že skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov. Jeho doplnenie v ods. 39 čisto popisne vymenúva podklady k predmetnej fakturácii, s (čiastočne nezrozumiteľným) záverom, že „*z nich zaručene vyplýva, že by sa jednalo o fakturované práce alebo materiál súvisiaci so stavbou strechy na predmete diela...*“ K námietke žalovaného o nevykonaní ním navrhnutého dôkazu výsluchom svedka – zástupcu spoločnosti, ktorá dielo, neukončené žalobcom, v predmetnej časti dokončila, sa však odvolací súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevyjadril.

26. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

28. Podľa ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

29. Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410//06). Podľa ústavného súdu *„(z)a určitých okolností by bolo možné uvažovať o prípadnej prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP v prípade, ak by konajúci súd, ktorý vykonanie navrhnutých dôkazov neakceptoval, tento svoj postup neodôvodnil. Z § 220 ods. 2 CSP totiž vyplýva povinnosť súdu uviesť v odôvodnení rozsudku inter alia, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy.*“ (II. ÚS 89/2019)

30. Dovolací súd (**ad I/, a/**) uvádza, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiaca úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku.

31. Vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá už to, ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného

stavu, pretože to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov alebo i viaceré takéto dôkazy vyhodnotil nesprávne (k čomu smerovala dovolacia námietka o nesprávnosti skutkových zistení súdov nižších inštancií vo všeobecnosti a konkrétne skutkového zistenia súdu prvej inštancie o tom, že žalobca zhotovil dielo v celom tu uplatnenom/fakturovanom rozsahu), môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však sama osebe prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. O prípad nepreskúmateľnosti (arbitrárnosti) rozhodnutia, založenej na takomto pochybení, by pritom mohlo ísť len vtedy, ak by dôkazy boli hodnotené v rozpore so zásadami elementárnej logiky, prípadne ak by závery boli vyvodzované z dôkazu, ktorý vôbec vykonaný nebol, avšak o taký prípad v prejednávanej veci nešlo.

32. Dovolací súd (**ad I/, b/**) zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (viď sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla1993, séria A. č.254-B, s. 49, § 30). Práve o takú vadu konania pred súdmi nižších inštancií v predmetnej veci ide.

33. V konaní pred súdom prvej inštancie síce žalovanému k jeho uplatnenej obrane bolo umožnené ním zvolené dôkazy navrhovať a predkladať, avšak súd sa nevysporiadal so všetkými dôkaznými návrhmi a tento svoj postup nijako nezdôvodnil. Uvedenú zmätočnostnú vadu neodstránil vo svojom rozhodnutí ani odvolací súd, hoci žalovaný sa toho priamo domáhal v odvolaní. Uvedené sa týka dôkazného návrhu, žalovaným predneseného na pojednávaní 29. mája 2017, na výsluch viacerých svedkov, Mrváňa, Varagyu a zástupcu ZE-PRA, z ktorých prvých dvoch svedkov súd prvej inštancie vypočul a tieto dôkazy aj vyhodnotil v rozsudku z 11. júna 2018 (ods. 9.12, 913, 11.5, 11.6). Vo vzťahu k návrhu na vypočutie zástupcu ZE-PRA, teda spoločnosti, ktorá dokončila dielo po prerušení/ukončení jeho zhotovovania žalobcom, však súd prvej inštancie nijako nevysvetlil, prečo túto časť dôkazného návrhu žalovaného z 29. mája 2017 neakceptoval, hoci malo ísť,

rovnako ako u svedkov Mrváňa a Varagyu, o preukázanie tvrdenej obrany žalovaného o vykonaní predmetnej časti diela (strechy) práve novým zhotoviteľom, a nie žalobcom. Napriek tomu, že žalovaný v odvolaní uvedený procesný postup súdu prvej inštancie namietol tak z hľadiska opomenutia uvedeného dôkazu, ako aj z hľadiska absencie dôvodov vysvetľujúcich tento postup, tak odvolací súd v napadnutom rozhodnutí na tieto námietky nereagoval, čím porušil ust. § 387 ods. 3 CSP.

34. Dovolací súd k vyššie uvedenému dáva do pozornosti odvolaciemu súdu aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 28. októbra 2020, sp. zn. 7Cdo/205/2019 (publikované v ZSP 1/2021), podľa ktorého: „*Aj keď má strana sporu procesné oprávnenie navrhovať dôkazy, súd nemusí vykonať každý ňou navrhnutý dôkaz, musí však v rozhodnutí vysvetliť, prečo ho nevykonal. Súd môže nevyhovieť návrhu strany na vykonanie dokazovania len z dôvodu, že navrhnutý dôkaz: a) sa týka skutočnosti, ktorá je bez relevantnej súvislosti s predmetným konaním, b) nie je spôsobilý overiť alebo vyvrátiť tvrdenú skutočnosť a c) je vzhľadom na nepochybné výsledky dokazovania vykonaného inými dôkazmi nadbytočný. Pokiaľ tieto dôvody nie sú dané, súd nevyhovením návrhu na vykonanie dokazovania koná spôsobom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP*“.

Ad II/

35. Ďalšia časť argumentácie v dovolaní vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP vo svojej podstate smerovala k nepreskúmateľnosti/arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, nielen vo vzťahu k úplnej absencii odôvodenia nevykonania časti dokazovania navrhnutého žalovaným, ale aj vo vzťahu k stotožneniu sa s nedostatočným (podľa dovolateľa „chaotickým“) odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti posúdenia platnosti odstúpenia od zmluvy, založeným na konštatovaní absencie čl. XIX v Obchodných podmienkach elektronického trhoviska (*Komunikácia zmluvných strán, pozn. dovolacieho súdu*), ktorým argumentoval žalovaný.

36. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek

je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

37. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

38. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu

v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

39. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

40. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd vo svojich rozhodnutiach vydaných po 1. júli 2016 odkazoval aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 pod č. R 2/2016, podľa ktorého: *„Nepreskúmateľnosť“ rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“* Dovolací súd v tomto smere poukazuje na názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 44/2021 z 26. januára 2021, vo vzťahu k aplikabilite druhej vety stanoviska R 2/2016 po 1. júli 2016, v zmysle ktorého aktuálnosť stanoviska po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je potrebné chápať v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnili (obdobne sp. zn. II. ÚS 120/2020).

41. Skutočnosti tvrdené dovolateľom a osvedčené obsahom spisu preukazujú, že pokiaľ sa odvolací súd pri posudzovaní dôvodnosti odvolania žalovaného v rozhodnutí nevysporiadal

nielen s podaným návrhom žalovaného na vykonanie dôkazu výsluchom zástupcu ZE-PRA, resp. s úplnou absenciu odôvodnenia takého postupu zo strany súdu prvej inštancie, ale aj pokiaľ sa nezaoberal ani odvolacou námietkou o použití nesprávnej verzie Obchodných podmienok elektronického trhoviska (ktorú si vyhľadal na webovej stránke prvoinštačný súd sám), s možným dopadom na vecnú (ne)správnosť vyhodnotenia včasnosti odstúpenia žalovaného od zmluvy o dielo, dopustil sa takého procesného pochybenia, ktorým porušil žalovanému právo na spravodlivé súdne konanie.

42. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že odvolací súd namietaným postupom v odvolacom konaní porušil základné právo dovolateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a právo na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

43. Keďže odvolací súd náležitým spôsobom svoje rozhodnutie neodôvodnil tak, aby dalo odpoveď na všetky podstatné otázky súvisiace s predmetom rozhodovaného sporu, je potrebné ho z uvedených dôvodov považovať v okolnostiach rozhodovaného sporu za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného ako strany sporu na spravodlivý proces a konanie tak bolo zaťažené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ CSP. Preto bolo dovolanie žalovaného nielen prípustné, ale aj dôvodné.

44. Jediným možným prostriedkom nápravy porušenia uvedených práv žalovaného odvolacím súdom je tak zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu a bude obsahovať odpovede na všetky pre rozhodovaný spor podstatné (skutkové a právne) otázky.

45. Žiada sa dovolaciemu súdu dodať, že pokiaľ z oboch rozhodnutí súdov nižších súdov pre nedostatky v ich odôvodnení (pri ich posudzovaní ako celok) nie je možné jednoznačne vyrozumieť dôvody, pre ktoré sa nezaoberali celým navrhnutým dokazovaním relevantným z hľadiska kľúčovej obrany žalovaného proti žalobnému nároku, ako ani dôvody, pre ktoré nezobrali do úvahy Obchodné podmienky elektronického trhoviska v žalovaným navrhovanej verzii (keď konštatovanie absencie článku XIX týchto obchodných podmienok je zmätočné), majúce vplyv na posúdenie zásadnej prejudiciálnej otázky platnosti odstúpenia

žalovaného od zmluvy o dielo, tak takéto rozhodnutie v merite veci sa javí aj ako predčasné, a tým nesprávne.

46. Nakoľko dovolateľ dôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP, najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 CSP).

47. Dovolací súd napokon dospel k záveru, že v rozhodovanej veci bolo nevyhnutné zrušiť okrem dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu aj uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o výške náhrady trov konania (uznesenie Okresného súdu Nové Zámky z 31. januára 2020, č. k. 15Cb/174/2016-410). Na odôvodnenie tohto záveru dovolací súd uvádza, že v danom prípade nebol viazaný rozsahom podaného mimoriadneho opravného prostriedku s poukazom na ustanovenie § 439 písm. a/ CSP. V prípade závislosti výrokov môže dovolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol dovolateľom napadnutý a účinky dovolania sa vzťahujú aj na tento nenapadnutý, ale závislý výrok. Závislosť výrokov od seba závisí od konkrétneho právneho vzťahu. O závislosti možno hovoriť vtedy, ak medzi výrokmi existuje istý vzťah prejudiciality. Judikatúra najvyššieho súdu (R 73/2004) ustálila, že závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci. Vydanie uznesenia o výške náhrady trov konania je jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie vo veci samej by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel a odporovalo by to princípu právnej istoty (obdobne viď napr. nález ústavného súdu zo 16. marca 2016, č. k. I. ÚS 549/2015-33, bod 20 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/173/2008, 2Cdo/267/2008, 1MCdo/14/2010, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012, 4Cdo/52/2014, 2MObdoV/4/2012, tiež 5Obdo/87/2020).

48. O trovách pôvodného konania a dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

49. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2022

JUDr. Ivana Nemčeková, v. r.

predsedníčka senátu

JUDr. Andrea Moravčíková, PhD., v. r.

členka senátu

JUDr. Lenka Praženková, v. r.

členka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Císarová